



Sådan bekæmper vi byrder

20 forslag som gør det enklere at drive
virksomhed i Danmark



Dansk Industri

Bøvl for milliarder

En forbedret og gennemsigtig lovgivningsproces er et vigtigt skridt for at få styrket tilliden blandt borgere og virksomheder. DI har en vision om, at Danmark skal være det bedste land i verden at drive virksomhed i og ud fra. En simpel, effektiv og tilgængelig erhvervsregulering er et helt essentielt parameter for at opnå dette.

Danske virksomheder bruger hvert år milliarder på at efterleve og dokumentere komplicerede regler og krav fra offentlige myndigheder. Det kan dreje sig om alt fra godkendelser og indberetninger til håndtering af danske særregler.

En bedre erhvervsrettet lovgivning handler om at mindske tid og penge, som virksomhederne bruger på indberetninger og efterlevelse af kompliceret lovgivning – tid og penge som kan bruges på at drive forretningen i stedet. Det handler om, at lovgivningen støtter op om en forbedret konkurrenceevne for danske virksomheder i stedet for at modarbejde den. Danmark har brug for regulering, der skaber et internationalt konkurrencedygtigt miljø for virksomhederne. Ellers risikerer vi, at det ender i tabt konkurrenceevne, tabte ordrer og dermed færre danske jobs og lavere velstand.

Gode og ambitiøse tiltag har skabt resultater

Skiftende regeringer har taget kampen op imod bøvl og byrder – og det har givet resultater. Den hidtidige indsats har spillet på forskellige tangenter og har sigtet mod at fjerne overflødige og byrdefulde krav i eksisterende regulering, sikre en effektiv implementering af EU-regler og styrke digitaliseringen. Der er gennemført mange gode og ambitiøse tiltag. Senest i rækken er regeringens nyligt lancerede byrdeudspil ”Mindre bureaukrati – mere vækst”, som frem mod 2020 skal lette byrder og bøvl for virksomhederne med i alt 2,6 mia. kr. fordelt på 42 initiativer.

Politisk samarbejde over midten

Regeringens byrdeudspil indeholder mange positive forslag, heriblandt flere som DI længe har arbejdet for, og mange af forslagene kan sættes i værk med det samme. Samtidig er der en lang række forslag til i alt cirka 1,3 mia. kr., som skal forhandles på Christiansborg. Men vi skal langt videre end det. Frem mod 2025 skal vi have sænket byrderne for dansk erhvervsliv for i alt 6 mia. kr.

Der er derfor behov for at fortsætte det brede samarbejde på tværs af de politiske partier om at lette byrderne for erhvervslivet.

Det kræver en åben tilgang til, hvordan Danmark kan sikre en effektiv og gennemsigtig lovgivningsproces. En åben tilgang, der tager hele den politiske proces i betragtning - fra initiativfasen, hvor et lovforslag fødes, over til de politiske forhandlinger, videre til det lovforberedende arbejde og hen til implementering og et eventuelt efterfølgende tilsyn.

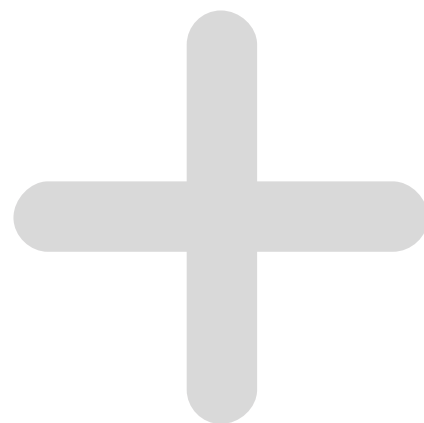
Med dette katalog foreslår DI en samlet pakke for en fornyet og forstærket indsats for bedre regulering. En indsats som ser ud over de eksisterende initiativer. En indsats, som sætter ind før, under og efter lovgivningen bliver til.

20 **konkrete** anbefalinger

Kataloget indeholder 20 konkrete forslag til, hvordan politikerne og embedsværket kan skabe en bedre regulering, som kan sikre en endnu højere kvalitet i lovarbejdet. Anbefalingerne kan stå enkeltvist eller som et samlet hele.

Det første afsnit lægger ud med at foreslå en samlet indsats for arbejdet med enklere regler i Danmark. Derefter følger fire afsnit, der hver især laver nedslag i lovgivningsprocessen. Slutteligt følger et tværgående afsnit om digitalisering.

EU-lovgivningen fylder stadig mere i dansk ret. Derfor er det også vigtigt med et konstant fokus på enklere regler og processer i EU. I kataloget fokuserer DI alene på nationale initiativer, som danske politikere og embedsmænd kan ændre her og nu. Men det er vigtigt, at danske politikere og embedsmænd bliver ved med at forme og tage ejerskab over kommende lovgivning fra EU. Der er naturligvis også processer, der kan forbedres i EU. DI har derfor i regi af Implementeringsrådet afleveret en række anbefalinger om bedre regulering til en kommende Europa-Kommission.



En samlet indsats for enklere regler

Den danske indsats for enklere regler foregår i dag i to parallelle spor med Virksomhedsforum for Enklere Regler (2012) og Implementeringsrådet (2015) som de primære instanser, hvor forslag til forenkling fremsættes og behandles. Disse to fora har hvert sit sekretariat i henholdsvis Erhvervsstyrelsen og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

I begge fora sidder en bred kreds af interessenter fra erhvervsorganisationer, arbejdstagerorganisationer, forbrugerorganisationer, eksperter og virksomheder, som står bag udformningen af konkrete forslag, som regeringen er forpligtet til at respondere på efter et ”følg-eller-forklar” princip.

Implementeringsrådet har efter tre års virke etableret sig som et centralt organ med fokus på EU-regler. Arbejdet har haft stor værdi - særligt når det gælder interessenters mulighed for at komme med input til regeringens tidlige interessevaretagelse i Bruxelles. Virksomhedsforum er ligeledes veletableret, og sammenlagt har de to fora produceret mere end 800 konkrete forslag til at lette bøvln og byrder for danske virksomheder.

Forslag fra de to fora behandles af henholdsvis Økonomiudvalget og Implementeringsudvalget. Forankringen i regeringsudvalg er med til at sikre fremdrift og dermed underbygge en kulturændring i de enkelte ministerier.

Med to regelforenklingsfora og to politiske udvalg, der arbejder med regelforenkling, har der dog gennem årene til tider været overlappende interesseområder.

VI ANBEFALER

1. Arbejdet med at sikre enklere regler skal fortsætte med at være et centralt element under en ny regering.
2. Virksomhedsforum for Enklere Regler og Implementeringsrådet skal styrkes, og indsatsen skal i højere grad koordineres på tværs af de to fora, som skal;
 - a. følge op på og drøfte den samlede indsats for bedre regulering, herunder også principperne for implementering af erhvervsrettet EU-regulering
 - b. evaluere efterlevelsen af principperne for agil erhvervsrettet regulering
 - c. rådgive regeringen om bedre regulering
3. Den politiske forankring i regeringen skal samles et sted. Der skal sikres en systematisk og ensartet tilgang til at lette virksomhedernes byrder, som tager højde for konkrete forslag til forenklinger, implementering af EU-regulering og agil lovgivning. Formålet er at få et styrket politisk fokus på hele lovgivningsprocessen fra det lovforberedende arbejde til udførelsen af tilsyn.

Uafhængige kvalitetstjek

Den danske indsats om bedre regulering har været centreret om at nedbringe virksomhedernes byrder i eksisterende lovgivning. En rapport fra OECD peger nu på, at Danmark halter efter i forhold til det lovforberedende arbejde. Det gælder især administrative forskrifter som bekendtgørelser, hvor særligt manglende gennemsigtighed udgør et problem. Det er en aktuell udfordring for Danmark, da antallet af bekendtgørelser overstiger antallet af lovforslag og udgør hovedparten af de regler, som virksomhederne skal følge.

For at sikre, at Danmark også fremadrettet kan ligge i toppen, når det gælder kampen for bedre regulering, skal der rettes et større fokus på det lovforberedende arbejde. Det kan med fordel ske ved at oprette et uafhængigt organ til at vurdere kvaliteten af konsekvensvurderinger, lovhøringer og lovprocessen som helhed.

Den konkrete organisering af organet kan udvikles med inspiration fra EU, Storbritannien, Tyskland eller Sverige, som allerede har etableret lignende uafhængige kontrolenheder til at forbedre kvaliteten af lovgivningen og konsekvensvurderingerne.

VI ANBEFALER

4. Et nyt og uafhængigt organ skal oprettes. Organet skal på eget og Folketingets initiativ kunne igangsætte analyser og vurderinger af det lovforberedende arbejde, herunder lovhøringer. Gennem uvildige analyser og gennemgang af det lovforberedende arbejde vil organet samtidig være med til at sikre høj gennemsigtighed i lovgivningsprocessen. Det gælder fra dannelsen af et lovforslag til udarbejdelse af en bekendtgørelse. Organet skal fungere sideløbende med Erhvervsministeriets indsats på området og på anmodning kunne få indsigt i Erhvervsministeriets vurdering af fagministeriers konsekvensvurderinger. Samtidig bør det uafhængige organ have et fast kontaktpunkt ind til regeringen.

Lovgivning der **passer** til tiden

Verden udvikler sig hele tiden. Derfor er det vigtigt, at lovgivningen passer til den kontekst og det samfund, som den skal virke i.

Et vigtigt element i det nuværende arbejde er at vurdere den eksisterende lovgivning blandt andet i regi af Virksomhedsforum for Enklere Regler og Implementeringsrådet.

Den danske indsats med eksisterende lovgivning fremhæves ofte som "best practice" inden for inddragelse af interessenter. Men indsatsen skal fortsætte i et styrket set-up, så Danmark også fremadrettet ligger i top, når det gælder bedre regulering.

VI ANBEFALER

5. Tempoet for implementering af forslag om forenkling af eksisterende regulering, som regeringen har godkendt, skal øges. Konkret bør der ikke gå mere end 12 måneder fra et forslag er godkendt, til det er implementeret.
6. Såfremt der går mere end 12 måneder, skal det ansvarlige ministerium forklare sig efter følg-eller-forklar princippet.
7. Hvis regeringen godkender et forslag til forenkling, skal det klart fremgå, om gennemførelsen kræver et flertal i Folketinget.
8. Regeringen skal forpligte sig til at gennemføre mindst halvdelen af alle fremsatte forslag til forenklinger.
9. Det skal være nemmere at følge et godkendt forslags vej gennem systemet fra det godtages, til det bliver en realitet for virksomhederne.

Styr på byrderne

Skal store byrdelettelser findes og realiseres, er det essentielt, at ministerierne bidrager til forenklingsindsatsen, da de har ekspertviden om den konkrete regulering og har derfor et unikt udgangspunkt for at drive indsatsen.

Erfaringerne med konkret inddragelse af de forskellige ministerier fra tidligere indsatser har været gode. Det omfatter reduktionen på 25 pct. af erhvervslivets byrder mellem 2001 og 2010.

Både danske og internationale erfaringer har vist, at der skal en konkret byrdemålsætning til for at skabe det nødvendige pres i embedsværket, hvis vi for alvor skal opnå en forenkling af den eksisterende lovgivning. Kvantitative målsætninger vil holde arbejdet med reduktion af de administrative og økonomiske byrder højt på den politiske dagsorden og særligt gøre en reel forskel for de mange små og mellemstore virksomheder.

VI ANBEFALER

10. Alle erhvervsrettede byrder fra både EU- og dansk regulering skal fortsat medregnes i den årlige redegørelse om til Folketinget, erhvervslivet og reguleringen. Byrder fra EU skal ligeledes medregnes i kommende reduktionsmål.
11. Der skal fastsættes individuelle netto reduktionsmål for reduktion af erhvervslivets byrder inden for specifikke politikområder. Det kan knyttes op på 10 udvalgte politikområder, som regeringen identificerer som de mest byrdefulde.
12. Der skal etableres en fælles metode til at sammenligne værdien af byrder, lettelser og omstillingsomkostninger over tid. Når de erhvervsøkonomiske omkostninger ved love og regler udregnes, gøres det i løbende priser. På samme måde udregnes eventuelle lempelser 10 år efter også i løbende priser. Byrder og lettelser er således ikke sammenlignelige over tid, hvilket gør det svært at sammenligne konsekvensvurderingerne i de enkelte love.
13. Ved opgørelse af byrder og byrdelettelser skal der udvikles en simpel metode til at lave et estimat af værdien af mindre byrdelettelser, så også lettelser og byrder under 4 mio. kr. konkretiseres og tælles med i den årlige byrderedegørelse.
14. De administrative konsekvenser for de enkelte hovedelementer i fremsatte lovforslag skal beskrives hver for sig. Det skal sikre, at de administrative konsekvenser for de enkelte tiltag tydeliggøres. Formålet med opsplittningen af konsekvensvurderingerne er desuden at gøre de antagelser, der ligger til grund for beregningerne, mere transparente.
15. På hjemmesiden høringsportalen.dk skal der på forsiden angives omstillingsomkostninger samt løbende byrder/lettelser for hvert enkelt lovforslag. Det skal øge gennemsigtigheden af byrdefuld lovgivning.

Mere **effektive** tilsyn

Virksomheder oplever fortsat høje omkostninger forbundet med tilsyn. Der er derfor behov for en særlig indsats, som systematisk gennemgår offentlige myndigheders krav til erhvervslivet i forbindelse med tilsyn. Hensigten med tilsynet skal fastholdes, men der bør gøres op med unødigt detaljerede krav og tunge processer i udmøntningen af tilsynet.

VI ANBEFALER

16. Tilsyn, der er særligt bebyrdende for erhvervslivet, skal gennemgås med henblik på at fjerne tiltag, hvor byrden ikke er proportional med tilsynsopgaven. Det kan være unødigt tunge indberetningskrav, som virksomhederne pålægges, eller forhåndsgodkendelser, som kan erstattes af intelligente tilsyn.
17. Tilsyn skal i højere grad være datadrevne og differentierede. Der skal arbejdes ud fra en risikobaseret tilgang, hvor virksomheder, der vurderes at være i lav risiko for at bryde reglerne, skal opleve mindre byrdefulde tilsyn. Omvendt skal virksomheder, der konsekvent omgår lovgivning, sanktioneres.
18. Løbende evalueringer skal i stigende grad målrettes byrdefulde tilsynsområder.

Sæt **strøm** til lovgivningen

Ny digital teknologi og innovative forretningsmodeller rummer store potentialer og vinder løbende frem. Men skal vi nå i mål med digitalisering, er det afgørende, at lovgivningen ikke modarbejder den drivkraft, som digitalisering rummer. Det sker gennem forældede krav til processer, for mange manuelle skøn eller ved unødigt komplekse regler, som fungerer som en barriere for udviklingen.

Et vigtigt element i arbejdet er principperne for digitaliseringsklar og agil lovgivning. Men det er vigtigt, at principperne ikke står alene. Der er behov for en modernisering af eksisterende lovgivning, hvis digitalisering skal slå igennem i den offentlige forvaltning.

VI ANBEFALER

19. Der skal foretages en gennemgribende analyse af centrale regelsæt med fokus på at fjerne skønsprægede bestemmelser, hvor det giver mening, og strømline definitioner på tværs af lovgivningen. Det vil gøre det nemmere at sætte strøm til lovgivningen og lette sagsbehandling gennem øget brug af straksafgørelser.
20. Regeringen bør fremlægge en køreplan for hvilke lovgivnings- og tilsynsområder, der skal gentænkes som følge af ny teknologi. Det vil øge muligheden for, at dansk lovgivning på længere sigt er på forkant med den teknologiske udvikling.

En **stærket indsats** for bedre regulering

DI's anbefalinger har til formål at styrke Danmark, som det bedste sted i verden at starte, drive og udvikle virksomhed i og ud fra. For at skabe et internationalt konkurrencedygtigt miljø for danske virksomheder er det helt essentielt, at regeringen tilpasser lovgivningen til den virkelighed, som virksomhederne møder.

Det kan kun ske, hvis mulighederne i hele lovgivningsprocessen styrkes og arbejdet med bedre regulering bredes ud.

Målet med at styrke indsatsen for enklere regler er, at beslutninger træffes på et oplyst grundlag. Det skal sikre, at danske virksomheder ikke utilsigtet påføres væsentlige omkostninger, som hæmmer deres samlede konkurrencekraft, og i sidste ende koster danske jobs.

Med en bred vifte af initiativer lægger DI med dette katalog op til en helhedsorienteret tilgang, hvor såvel eksisterende lovgivning som mulige nye byrder sættes under lup.



Dansk Industri